

Den 8. februar 2018
MFVM 441

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelsen af krom (IV) forbindelser til forkromning af og som primer på stik i industrielle stikdåser i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitesag)

KOM-dokument

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelsen af krom (IV) forbindelser til forkromning af og som primer på stik i industrielle stikdåser i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitesag). Forslaget giver de franske, engelske og tyske virksomheder Souriau SAS, Amphenol Limited, Amphenol Socapex, ITT Cannon GmbH, Connecteurs Electriques Deutsch og Tyco Electronics UK Ltd tilladelse til efter optag på godkendelseslisten, bilag XIV i REACH, fortsat at anvende stoffet i en periode på henholdsvis 4, 7 og 12 år fra "solnedgangsdatoen" den 21. september 2017 afhængigt af den specifikke anvendelse. Forslaget forventes sat til afstemning i REACH-komiteen den 20.-21. februar 2018. Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser. Sagen forventes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet - ej heller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget forventes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark. Regeringen ønsker generelt at begrænse anvendelsen af særligt problematiske stoffer i de tilfælde, hvor der ikke kan demonstreres sikker brug, eller hvor der findes egnede alternativer. I den konkrete sag drejer det sig om specifikke anvendelser af stoffet, hvor der ikke findes alternativer. Ansøgerene har demonstreret, at de foreslåede risikohåndteringsforanstaltninger er tilstrækkelige til at sikre arbejdstagere og den beregnede maksimale koncentration i arbejdsmiljøet er ikke højere end Arbejdstilsynets grænseværdi. Regeringen finder dog, at risici for den generelle befolkning udsat via miljøet overstiger et acceptabelt niveau. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget, idet der lægges afgørende vægt på, at der vedtages skærpede krav om begrænsning af udslip til miljøet med henblik på beskyttelse af den generelle befolkning. Regeringen vil således ikke stemme for forslaget med den nuværende formulering.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelsen af krom (IV) forbindelser til forkromning af og som primer på stik i industrielle stikdåser i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH).

Forslaget har hjemmel i REACH-forordningens artikel 64, stk. 8. Afstemning skal herefter ske i henhold til artikel 133, stk. 3, i REACH-forordningen, som henviser til forskriftproceduren i artikel 5 i Rådets afgørelse 1999/468/EF. Forskriftproceduren er nu erstattet af undersøgelsesproceduren i henhold til artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 182/11, jf. dennes artikel 13, stk. 1, litra c).

Ved kvalificeret flertal i komitéen vedtager Kommissionen forslaget. Hvor der hverken er kvalificeret flertal for eller imod i komitéen, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget, idet basisretsakten anses for at bestemme, at forslaget ikke kan vedtages, når der hverken er kvalificeret flertal for eller imod. Kommissionen kan dog vælge enten at forelægge forslaget for en appelkomité inden for 1 måned eller at forelægge et revideret forslag for komitéen inden for 2 måneder. Det samme gælder, hvor der er kvalificeret flertal imod i komitéen, og hvor Kommissionen vurderer, at foranstaltningerne er nødvendige. I appelkomitéen kan Kommissionen vedtage forslaget i tilfælde af kvalificeret flertal for, samt hvor der hverken er kvalificeret flertal for eller imod forslaget.

Forslaget forventes sat til afstemning i REACH-komiteen den 20.-21. februar 2018.

Formål og indhold

REACH-forordningens afsnit VII indeholder en godkendelsesordning for særligt problematiske stoffer. Godkendelsesordningens formål er at sikre, at det indre marked fungerer efter hensigten, samtidig med at det sikres, at risici i forbindelse med særligt problematiske stoffer er tilstrækkeligt kontrolleret, og at disse stoffer efterhånden erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige, jf. REACH artikel 55.

Processen med udfasning af særligt problematiske stoffer starter allerede ved optagelsen af stoffet på kandidatlisten. Her starter en del virksomheder arbejdet med at skifte til bedre alternativer. Udfasningsprocessen fortsættes ved optagelse på REACH-forordningens bilag XIV (fortegnelse over stoffer, der kræver godkendelse), hvorefter flere virksomheder forventes at udfase stofferne. I sidste ende skal de virksomheder, der stadig har et behov for markedsføring eller anvendelse af stofferne, ansøge om og få godkendelse hertil, idet de skal dokumentere tilstrækkelig kontrol af risici, eller at de socioøkonomiske fordele opvejer risici.

Forordningens bilag XIV opregner de stoffer, for hvilke der kræves en godkendelse, før de kan markedsføres eller anvendes efter den såkaldte "solnedgangsdato" (dvs. den dato, hvor anvendelse skal ophøre, med mindre der er indsendt en ansøgning om godkendelse). I ansøgningen om godkendelse af fortsat markedsføring eller anvendelse skal virksomheden godtgøre, at stoffet kan anvendes sikkert, og komme med en vurdering af, om der findes egnede alternativer (substitutionsmuligheder).

Forslaget til gennemførelsesretsakten vedrører en forvaltningsafgørelse, hvorefter Kommissionen træffer afgørelse vedrørende den fælles ansøgning fra virksomhederne Souriau SAS, Amphenol Limited, Amphenol Socapex, ITT Cannon GmbH, Connecteurs Electriques Deutsch og Tyco Electronics UK Ltd fra henholdsvis Frankrig, England og Tyskland om fortsat samlet anvendelse af ca. 14 tons om året

af krom (IV) forbindelserne kromtrioxid, natriumkromat og kaliumkromat, alene eller i blanding, til følgende anvendelser:

1. Forkromning af cadmierede stik i industrielle stikdåser for at opnå højere performance end forskrevet i harmoniserede standarder, for at kunne modstå ekstreme omgivelser og for at kunne anvendes inden for brancher, som f.eks. militær, søfart, aerospace, mineindustri, offshore og atomkraftanlæg, hvor der kræves stor sikkerhed.
2. Forkromning af cadmierede stik i industrielle stikdåser for at opnå den performance, som er forskrevet i harmoniserede standarder, og for at kunne modstå ekstreme omgivelser.
3. Ætsning (dvs. som primer) af sammensatte stik i industrielle stikdåser, der anvendes i industrier, der befinder sig i ekstreme omgivelser, for at sikre at når bindemidler påføres, overholder det internationale standarder.

Virksomhederne fremsendte den 22. februar 2016 en samlet ansøgning om godkendelse af krom (IV) forbindelser til ovennævnte anvendelser. Ansøgningen har i henhold til procedurerne i REACH-forordningen været behandlet af det Europæiske Kemikalieagentur, ECHA, i udvalgene for risikovurdering, RAC, og socioøkonomisk vurdering, SEAC, som den 30. november 2016 har afgivet følgende udtalelser:

- **RAC** konkluderede, at der ikke kan fastsættes en nedre grænse for, hvornår stoffet er kræftfremkaldende. Udvalget konkluderede endvidere, at de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som er beskrevet i ansøgningen, er passende og effektive i forhold til at begrænse risikoen for arbejdstagere og den generelle befolkning via miljøet, under forudsætning af gennemførelse af foreslåede overvågningsprogrammer.
- **SEAC** konkluderede, at der ikke på nuværende tidspunkt findes alternative stoffer eller teknologier, som er teknisk og økonomisk gennemførlige for ansøgeren. SEAC har desuden konkluderet, at ansøgeren har påvist, at de socioøkonomiske fordele opvejer de risici for menneskers sundhed eller miljøet, der følger af anvendelsen af stoffet.

På grundlag af analysen af alternativer mv., som ansøgeren har udarbejdet, anbefaler Kommissionen, at der gives en godkendelse med en frist for fornyet vurdering på henholdsvis 12 år for anvendelse 1, 7 år for anvendelse 2 og 4 år for anvendelse 3 fra solnedgangsdatoen frem til den 21. september henholdsvis 2029, 2024 og 2021 under forudsætning af anvendelse af de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som ansøgeren har beskrevet. Derudover er det en forudsætning for godkendelsen, at ansøgeren gennemfører årlige målinger af arbejdstagernes udsættelse for stoffet samt udledninger til miljøet, og at ansøgeren på baggrund af resultaterne heraf gennemfører tiltag med henblik på reduktion af arbejdstagernes udsættelse for stoffet samt udslip til miljøet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget til gennemførelsesretsakt.

Nærhedsprincippet

Da formålet med forslaget til gennemførelsesretsakten er at udmønte EU forvaltningsbeføjelser i allerede gældende fællesskabsregulering, finder regeringen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Kommissionens forslag til godkendelsen er ikke relevant i forhold til dansk lovgivning, da den kun vedrører anvendelse uden for Danmark.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget skønnes ikke at medføre væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser. Forslaget vurderes ikke at medføre nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveau

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og i EU generelt, da stoffet ikke genfindes i de færdige produkter. Det er dog beregnet, at gennemførelse af godkendelsen uden justeringer vil kunne resultere i et forøget antal kræfttilfælde hos befolkningerne i de områder, hvor anvendelserne finder sted.

I det konkrete tilfælde drejer det sig om seks virksomheders specifikke anvendelse af krom (VI) forbindelser til forkromning af og som primer på stik i industrielle stikdåser i en årlig mængde på ca. 14 tons, hvor det er dokumenteret, at der ikke findes alternativer for ansøgeren, som er økonomiske gennemførlige. På baggrund af ansøgningen har Kemikalieagenturets risikovurderingskomité, RAC, konkluderet, at de beskrevne risikohåndteringsforanstaltninger er tilstrækkelige og effektive til begrænsning af risici for arbejdstagere og den generelle befolkning via miljøet, under forudsætning af gennemførelse af foreslåede overvågningsprogrammer. Kemikalieagenturets socioøkonomiske komité, SEAC, har desuden konkluderet, at de socioøkonomiske fordele opvejer risici for arbejdstagere. SEAC har på baggrund af ansøgerens oplysninger om analyser og forskning vedrørende alternativer foreslået, at godkendelsen gives for en periode på henholdsvis 12, 7 og 4 år for de tre anvendelser, hvilket Kommissionen har fulgt. Herudover fremgår i Kommissionens forslag til beslutning om godkendelse vilkår om, at ansøgeren skal udvikle og implementere en strategi for overvågning af arbejdstagernes udsættelse for krom(VI), samt udledning til miljøet, og at resultaterne herfra anvendes til at evaluere om risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold er effektive. Desuden skal ansøgeren på baggrund af resultaterne heraf gennemføre tiltag med henblik på reduktion af arbejdstagernes udsættelse for stoffet samt udslip til miljøet.

I forhold til eksponering af arbejdstagere tages udgangspunkt i, at ansøgeren skal overholde de generelle krav i REACH om kontrol af risici for mennesker og miljø samt gældende arbejdsmiljø- og miljøkrav. Herudover er den beregnede maksimale koncentration i luften i arbejdsmiljøet (op til 0,02 µg/m³) væsentligt lavere end Arbejdstilsynets grænseværdi for arbejdsmiljøet (på 5 µg/m³). Risici for den generelle befolkning via miljøet overstiger dog et acceptabelt niveau. Ifølge beregninger i dossieret er der risiko for at ca. 10 personer over en 70-årig periode kan få kræft som følge af udslip af krom (VI) fra virksomhederne.

Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i EU-Miljøspecialudvalget.

LO savner konkrete begrundelser for den foreslåede frist for fornyet vurdering på 12 år af kromtrioxid til forkromning af og som primer på stik for anvendelse 1 samt 7 år for anvendelse 2 og anfører, at fristen bør maksimalt være 4 år. Videre anføres, at herefter må virksomheden søge på ny og dokumentere, at substitution ikke er mulig, og at der med en frist på 7 og 12 år er der alt for ringe motivation til at gennemføre substitutionsovervejelser af kræftfremkaldende stoffer. Endeligt anføres, at det er umuligt at vurdere den teknologiske udvikling 12 og 7 år ud i fremtiden.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der vil være et kvalificeret flertal af medlemsstater, som vil støtte forslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at de særligt problematiske stoffer, som er prioriteret og optaget på REACH, Bilag XIV, som udgangspunkt skal erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige. Indtil dette kan opnås, skal risici ved fortsat anvendelse være tilstrækkeligt kontrolleret, eller de socioøkonomiske fordele ved fortsat brug skal opveje eventuelle risici for mennesker og miljø.

Regeringen ønsker generelt at begrænse anvendelsen af særligt problematiske stoffer i de tilfælde, hvor der ikke kan demonstreres sikker brug, eller hvor der findes egnede alternativer. I den konkrete sag drejer det sig om specifikke anvendelser af stoffet, hvor der ikke findes alternativer. Ansøgerene har demonstreret, at de foreslåede risikohåndteringsforanstaltninger er tilstrækkelige til at sikre arbejdstagere og den beregnede maksimale koncentration i arbejdsmiljøet er ikke højere end Arbejdstilsynets grænseværdi. Regeringen finder dog, at risici for den generelle befolkning udsat via miljøet overstiger et acceptabelt niveau. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget, idet der lægges afgørende vægt på, at der vedtages skærpede krav om begrænsning af udslip til miljøet med henblik på beskyttelse af den generelle befolkning. Regeringen vil således ikke stemme for forslaget med den nuværende formulering.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.